

Archeologienota met Beperkte Samenstelling

Oudenaarde, Doornikstraat
Deel 1: Verslag van Resultaten

Titel

Archeologienota met Beperkte Samenstelling Oudenaarde, Doornikstraat. Deel 1: Verslag van Resultaten

Auteur

Kirsten Note

Erkende archeoloog

BAAC Vlaanderen bvba
OE/ERK/Archeoloog/2015/00020

BAAC-Projectnummer

2019-0645

Plaats en datum

Gent, 27 februari 2020

Reeks en nummer

BAAC Vlaanderen Rapport 1375
ISSN 2033-6896

Wettelijk depot

KBR

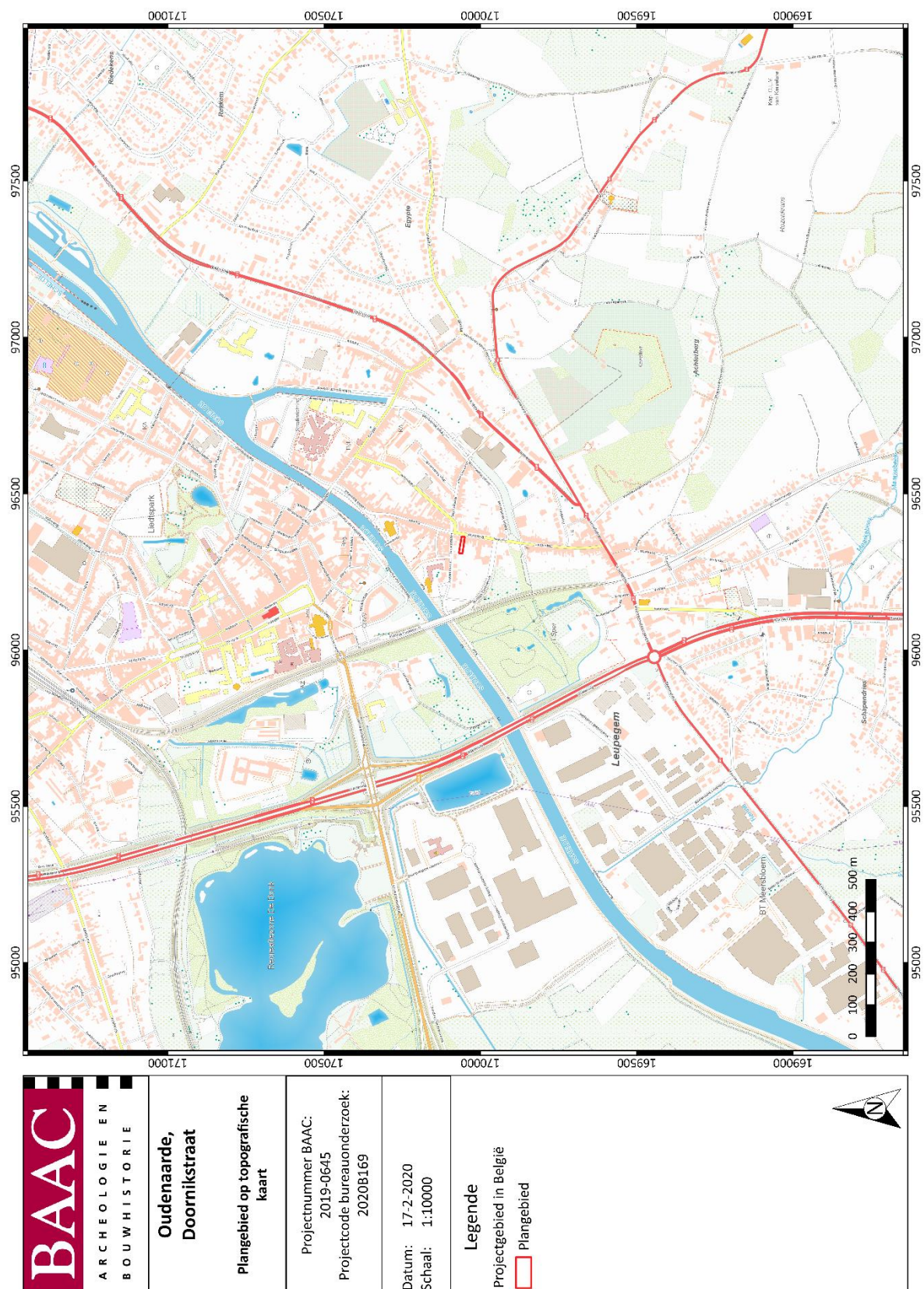
Inhoud

1	Beschrijvend gedeelte.....	1
1.1	Administratieve gegevens	1
1.2	Juridisch kader en onderzoektraject	4
1.3	Aanleiding	4
1.4	Huidige situatie en geplande werken	5
1.4.1	Huidige situatie	5
1.4.2	Geplande werken en bodemingrepen	7
1.5	Randvoorwaarden	9
2	Bureauonderzoek	11
2.1	Werkwijze en strategie	11
2.1.1	Onderzoeksdoelstelling	11
2.1.2	Methoden en technieken.....	11
2.2	Assessmentrapport	11
2.2.1	Gekende verstoring.....	11
2.3	Besluit.....	12
2.3.1	Potentieel op kennisvermeerdering	12
2.3.2	Afweging noodzaak verder vooronderzoek.....	12
3	Samenvatting.....	13
4	Lijsten.....	14
4.1	Figurenlijst.....	14
4.2	Plannenlijst.....	14
5	Bibliografie	15

1 Beschrijvend gedeelte

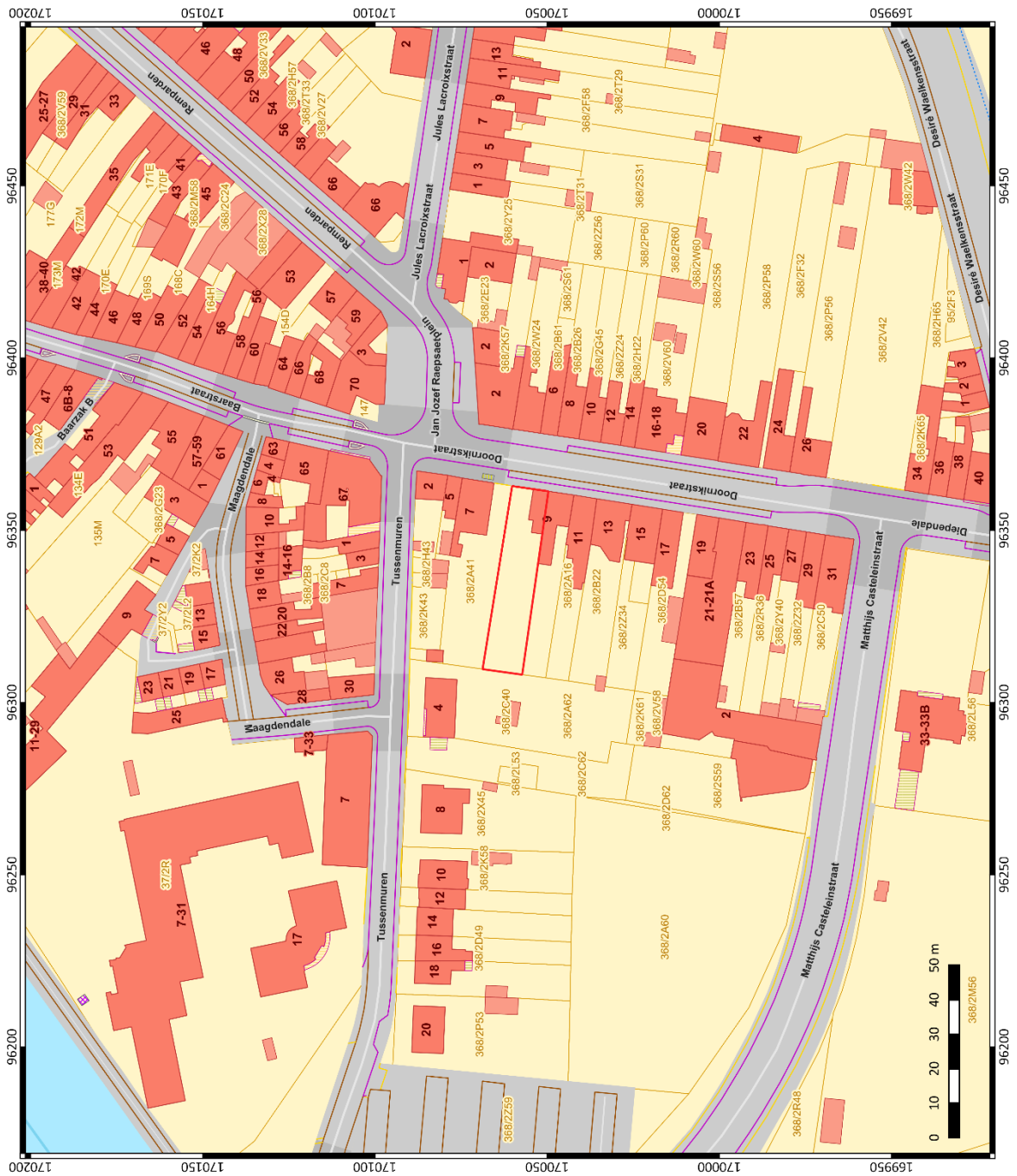
1.1 Administratieve gegevens

Naam site		Oudenaarde, Doornikstraat	
Ligging		Doornikstraat 9B, Oudenaarde, Oost-Vlaanderen	
Kadaster		Gemeente Oudenaarde, Afdeling 1, Sectie C, Perceel 0368/02T053	
Coördinaten		Noordwest:	x: 96308,05 y: 170068,81
		Noordoost:	x: 96362,79 y: 170068,81
		Zuidwest:	x: 96308,05 y: 170049,12
		Zuidoost:	x: 96362,79 y: 170049,12
Projectnummer BAAC Vlaanderen		2019-0645	
Bureauonderzoek	Projectcode	2020B169	
	Erkende archeoloog	Lina Cornelis (Erkenningsnummer: 2015/00024)	
	Betrokken actoren	Kirsten Note (archeoloog)	
	Betrokken derden	n.v.t.	

Plan 1: Plangebied op topografische kaart¹ (digitaal; 1:10.000; 17.02.2020)

¹ AGIV 2020e

Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB)² (digitaal; 1:250; 17.02.2020)

1.2 Juridisch kader en onderzoektraject

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Het doel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen of, indien dit niet kan, het formuleren van maatregelen voor vervolgonderzoek waarbij het erfgoed *ex situ* wordt behouden.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen worden vernietigd, is een archeologisch onderzoek nodig. In eerste instantie wordt een **bureauonderzoek** uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het plangebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het plangebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het plangebied, kan het aangewezen zijn de gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren te onderzoeken middels **vooronderzoek zonder/met ingreep in de bodem**.

Echter kan het in enkele specifieke dossiers snel blijken dat de noodzaak voor een dergelijk verder vooronderzoek overbodig is. Indien namelijk bij de confrontatie tussen de toekomstige werken en een beperkt aantal doorslaggevende aspecten uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologische kader, kan worden aangetoond dat de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed en er dus geen verdere maatregelen nodig zijn, kan de opmaak van een volwaardige archeologienota achterwege gelaten worden en overgegaan worden naar de opmaak van een **Archeologienota met Beperkte Samenstelling** waarbij de rapportering van het bureauonderzoek beperkt wordt (Code van Goede Praktijk 12.5.3.3).

1.3 Aanleiding

Naar aanleiding van een aanvraag bij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt. Op het terrein zal door de initiatiefnemer een nieuwbouw van appartementen gerealiseerd worden. De geplande werken impliceren aanzienlijke bodemingrepen (waaronder de aanleg van funderingen) die qua omvang mogelijk een bedreiging betekenen voor potentieel aanwezig archeologisch erfgoed. Eens het archeologisch bodemarchief aangetast of vernield wordt, betekent dit een onomkeerbaar informatieverlies.

De totale oppervlakte van het plangebied *Oudenaarde, Doornikstraat* bedraagt ca. 598 m², de geplande bodemingrepen hebben een oppervlakte van 300 m². Het valt buiten een beschermde archeologische site, ligt in een archeologisch vastgestelde zone (historische stadskern Oudenaarde) en komt niet voor op de kaart met gebieden waarin geen archeologische waarden (meer) te verwachten zijn (GGA, gebieden geen archeologie).³ Daarnaast werden voor het plangebied en de directe omgeving geen waarden voor 'beschermde onroerend erfgoed' opgenomen in het Geoportaal.

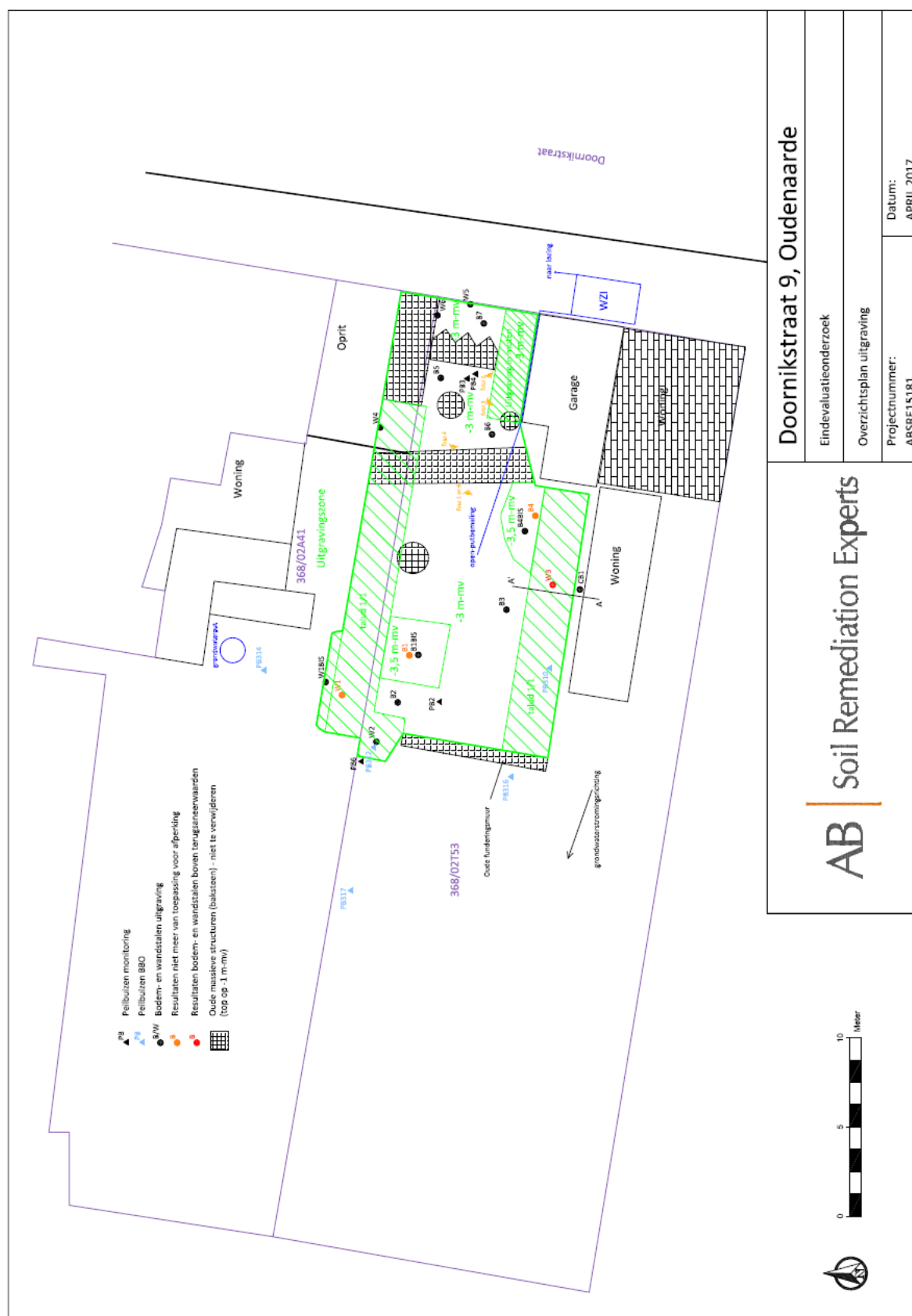
³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020.

Aangezien het plangebied in een archeologische zone ligt, de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt en de ingreep minstens 100 m² bedraagt, is volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 een archeologienota vereist. Deze archeologienota, waarvan akte genomen door het agentschap Onroerend Erfgoed, wordt bij de stedenbouwkundige aanvraag gevoegd.

1.4 Huidige situatie en geplande werken

1.4.1 Huidige situatie

Momenteel wordt het plangebied (598 m² groot) grotendeels ingenomen door grasland en bomen in het westen en bebouwing (garage) in het oosten. Er werden saneringswerken uitgevoerd in 2017 naar aanleiding van een mazoutlek, waarbij de vervuilde grond tussen 3 m (groene zone) en 3,5 m (groen gearceerde zone) diep werd afgegraven (Figuur 1). De geplande werken vallen volledig binnen het afgegraven gebied (Plan 3), met uitzondering van de bestaande garage. De grond onder de aanwezige garage werd niet gesaneerd, deze neemt een oppervlakte van 51 m² in binnen het plangebied en bevindt zich aan de straatkant.

Figuur 1: Saneringswerken binnen het plangebied.⁴

1.4.2 Geplande werken en bodemingrepen

Algemeen

De opdrachtgever plant op het terrein een appartementsgebouw, welke zal bestaan uit twee delen (Plan 3). Enerzijds wordt er een gebouw met 3 verdiepingen gepland, anderzijds ook een bijgebouw bestaande uit een apart appartement met 1 verdieping. Voor de aanvang van de werken zal de bestaande garage gesloopt worden, en wordt het terrein genivelleerd.

De funderingen van beide appartementsgebouwen worden aangelegd door middel van een funderingsplaat, opgebouwd uit betonklinker van 10 cm dik met daarboven op 8 cm chape. De funderingsplaat wordt in de grond verankerd met pijlers uit hetzelfde materiaal, die circa 80 cm diep zullen gaan. De lift in het appartementsgebouw met 3 verdiepingen wordt tot 106 cm met een fundering ingegraven. Naast de funderingsplaat en pijlers worden er ook een septische put, regenwaterput en infiltratieput van elk 5000 L voorzien. Deze worden tot 1,5 m ingegraven.

Plan 3: Plangebied met weergave van geplande werken⁵ op orthofoto⁶ (digitaal; 1:1; 27.02.2020)

⁵ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

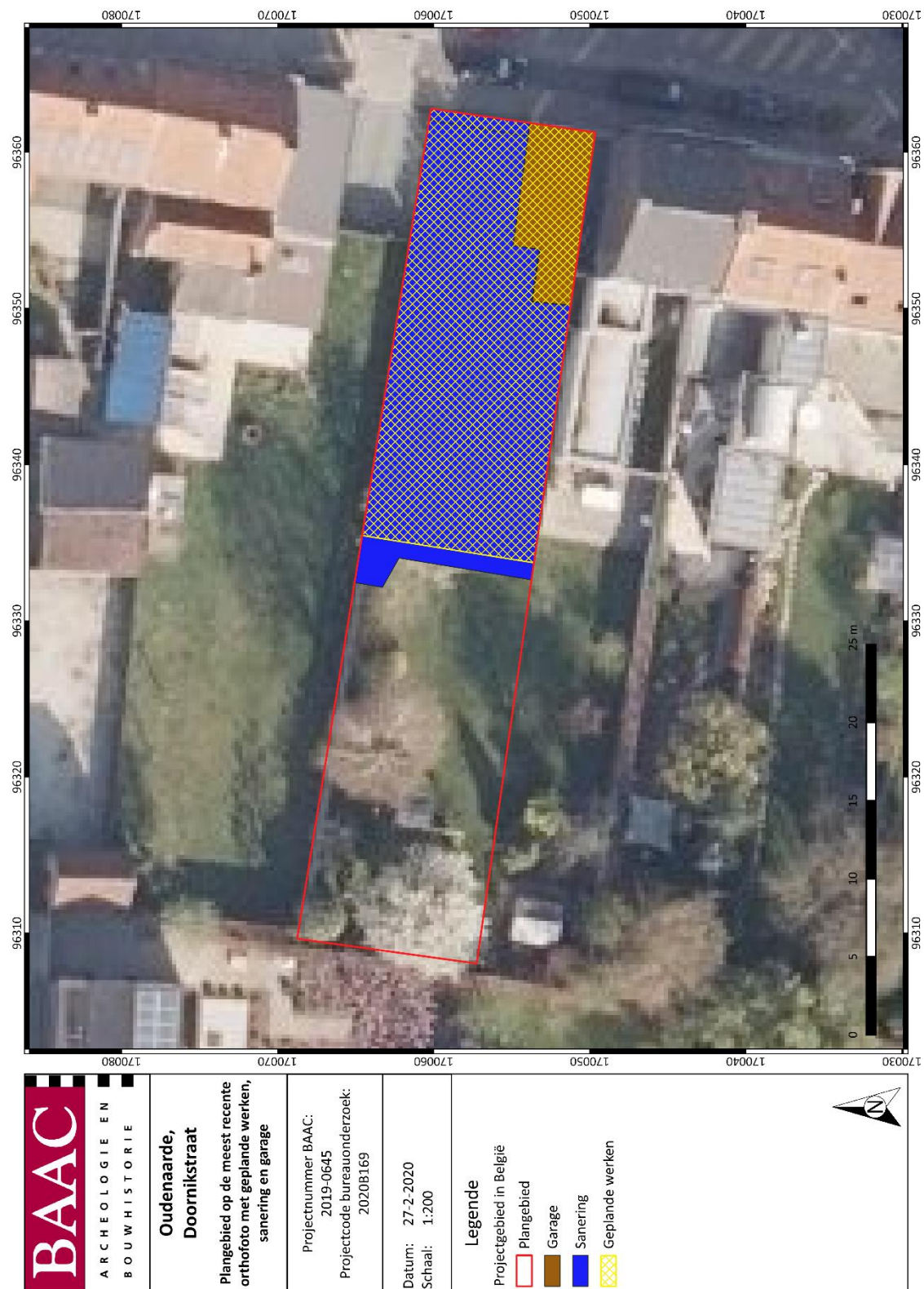
⁶ AGIV 2020d

Impactanalyse

De uitgevoerde saneringen op het plangebied verstoorden de bodem van 3 tot 3,5 m, met uitzondering van de grond onder de nog aanwezige garage met een oppervlakte van 51 m² (Plan 4). De geplande werken brengen verstoringen met zich mee tot maximaal 1,5 m diepte ter hoogte van de water- en sceptische putten. Met uitzondering van de bodem onder de garage zullen de geplande werken geen verdere impact hebben op het archeologisch erfgoed binnen het plangebied.

1.5 Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

Plan 4: Plangebied met weergave van saneringszone, garage en geplande werken⁷ op orthofoto⁸
 (digitaal; 1:1; 27.02.2020)

⁷ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

⁸ AGIV 2020d

2 Bureauonderzoek

2.1 Werkwijze en strategie

2.1.1 Onderzoeksdoelstelling

Een bureauonderzoek kadert binnen een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem. Het archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek, het vaststellen van de aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats, zonder de mogelijk aanwezige archeologische resten wezenlijk aan te tasten. Het bureauonderzoek bereikt dit doel door de studie van gekende of ontsloten informatiebronnen.

Binnen de opzet van deze archeologienota met beperkte samenstelling wordt enkel ingegaan op een beperkt aantal aspecten, namelijk de recente historische beschrijving (zie C.G.P.12.5.3.3.). Een confrontatie van dit aspect met de toekomstige werken wijst immers uit dat de toekomstige werken niet dieper zullen gaan dan de reeds afgegraven grond tijdens de saneringswerken. Hierdoor is er geen impact meer op het eventueel resterend archeologisch erfgoed.

2.1.2 Methoden en technieken

Het doel van het bureauonderzoek is de formulering van een archeologische verwachting van de onderzoekslocatie. Deze verwachting wordt opgesteld op basis van de gekende recente ingrepen.

Administratieve en geografische kaarten:

- GRB/kadasterkaart
- Topografische kaart
- Orthofoto

Er werden geen externe specialisten betrokken bij dit onderzoek en geen wetenschappelijke advisering ingewonnen bij derden.

2.2 Assessmentrapport

In een standaard archeologienota wordt in dit hoofdstuk een overzicht gegeven van de beschikbare kennis inzake bodemkunde, geomorfologie, historie, cartografie en archeologie met betrekking tot het plangebied en omgeving. Deze informatie vormt de basis voor de archeologische verwachting van het onderzoeksgebied. Echter, gezien het hier gaat om een archeologienota met beperkte samenstelling wordt enkel dieper ingegaan een beperkt aantal doorslaggevende aspecten van de beschrijving van de recente historische ingrepen. Deze aspecten worden geconfronteerd met de krijtlijnen van de toekomstige werken.

2.2.1 Gekende verstoring

In 2017 werd een deel van het volledige perceel gesaneerd naar aanleiding van een mazoutlek. Op Figuur 1 is te zien hoe de garage tijdens deze werken onaangeroerd bleef, maar de rest van de grond werd afgegraven tot 3 en 3,5 m diep. De geplande werken vallen volledig binnen deze saneringszone, met uitzondering van de huidige bebouwing (garage), waarvan de oppervlakte slechts 51 m² bedraagt.

2.3 Besluit

2.3.1 Potentieel op kennisvermeerdering

Er is binnen dit plangebied geen potentieel op kennisvermeerdering, aangezien de verstoring van de geplande werken niet dieper gaat dan de gekende verstoring van 3 tot 3,5 m tijdens de saneringswerken. De zone onder de nog aanwezige garage wordt wel verstoord, maar omvat slechts 51 m².

2.3.2 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek⁹ is er (on)voldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon echter wel voldoende bepaald worden. Verder vooronderzoek is niet aangewezen.

⁹ ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN 2020 fig.3

3 Samenvatting

Naar aanleiding van een stedenbouwkundige aanvraag voor het aanleggen van een appartementsgebouw aan de Doornikstraat te Oudenaarde heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota met beperkte samenstelling opgesteld.

Momenteel wordt het perceel ingenomen door grasland met bomen en bebouwing (garage). Door middel van informatie aangeleverd door de initiatiefnemer kon aangetoond worden dat de verstoring voor het plangebied naar aanleiding van saneringswerken van 3 tot 3,5 m diep gaat. De geplande werken zullen tot maximaal 1,5 m diep gaan. Slechts 51 m² bodem zal effectief verstoord worden ter hoogte van de nog aanwezige garage, waar de bodem niet gesaneerd werd. Verder onderzoek is bijgevolg niet aangewezen.

4 Lijsten

4.1 Figurenlijst

Figuur 1: Saneringswerken binnen het plangebied.....	6
--	---

4.2 Plannenlijst

Plan 1: Plangebied op topografische kaart (digitaal; 1:10.000; 17.02.2020)	2
Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) (digitaal; 1:250; 17.02.2020)	3
Plan 3: Plangebied met weergave van geplande werken op orthofoto (digitaal; 1:1; 27.02.2020)	8
Plan 4: Plangebied met weergave van saneringszone, garage en geplande werken op orthofoto (digitaal; 1:1; 27.02.2020)	10

5 Bibliografie

- AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2020. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0)*, Brussel. Available at: https://www.onroerenderfgoed.be/sites/default/files/2019-03/CGP_V4_geen_TC_20190322.pdf.
- AGIV, 2020a. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Bodemerosiekaart.
- AGIV, 2020b. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Digitaal Hoogte Model.
- AGIV, 2020c. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Grootschalig Referentiebestand (GRB).
- AGIV, 2020d. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- AGIV, 2020e. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- CAI, 2020. Centraal Archeologisch Inventaris. Available at: <http://cai.onroerenderfgoed.be/>.
- DOV VLAANDEREN, 2020. Databank Ondergrond Vlaanderen, Bodemkaart. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- GEOPUNT, 2020a. GEOPUNT VLAANDEREN: Popp-kaart Vlaanderen (1842-1879). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2020b. GEOPUNT VLAANDEREN: Villaretkaart (1745-1748). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2020c. Toelichting: Atlas Der Buurtwegen (1843-1845).
- GEOPUNT, 2020d. Toelichting: Vandermaelen (1846-1854).
- KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË, 2020. Toelichting: Ferraris (kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden). Available at: http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerraris_nl.html.
- ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN, 2020. Een beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek. Available at: https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/images/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf.